metalo susilydymai ar smulkūs neidentifikuojami papuošalų fragmentai bei geležinių dirbinių fragmentai.

The field survey in Kernavė

In 2022, the KKRD continued its systematic metal detector survey on the grounds of the Kernavė archaeological site with the survey of fields in the upper terrace between Lizdeika hillfort and the 17th–19th-century manor site (Fig. 1). The survey of roughly 4 ha yielded a total of about 130 archaeological or possibly archaeological founds as well as tens of kilograms of iron rubbish. The discovered finds should be divided into 2 periods: the 13th–14th centuries (around 20 finds) (Fig. 2) and the 16th–19th centuries (about 80 finds) (Fig. 3). The former were concentrated to the E of Lizdeika hillfort, showing that farm houses stood there at that time, the latter in the S part of the area, on the grounds of the manor site. The survey yielded 20 coins, the majority from the 17th century, 2 from the 15th–16th centuries.

Gintautas Zabiela,
Edvardas Naujalis,
Zenonas Baubonis,
Jurgita Viršilienė

2022 m. surasti nežinomi piliakalniai

Piliakalnių paieškoje 2022 m. tapo visiškai išskirtiniais metais Lietuvos archeologijos istorijoje. Iki tol per metus buvo surandama po 3–5 nežinomus piliakalnius, o 2022 m. sausį–spalį identifikuoti net 38 tokie piliakalniai (1 pav.). Iki tol rekordiniai buvo 2015 m., kai panaudojus LiDAR duomenis identifikuota 19 piliakalnių. Naujų piliakalnių atradimo bumą sukėlė nauji kokybiškesni LiDAR duomenys, turintys gerokai didesnį matuotų paviršiaus taškų 1 m^2 skaičių (iki 6–7), ir ypač į piliakalnių paiešką aktyviai įsitraukęs vienas iš šio straipsnio autorių (E. Naujalis), šiuos duomenis apdorojantis šiuolaikinėmis kompiuterinėmis technologijomis. Jo dėka identifikuotas 31 piliakalnis ir greičiausiai būtų surasti kone visi, jeigu į paieškas neįsitraukę kiti piliakalnių ieškotojai, kartais nežinomus piliakalnius identifikavę savaitę dvi prieš galimą jų suradimą, arba vieną kitą suradę savarankiškai jau juos atradus. Kad neatrodytų, jog nežinomų piliakalnių paieška yra paprastas dalykas, reikia paminėti, kad toliau aprašomus 38 piliakalnius šio straipsnio autoriai rado surengę 17 išvykų ir jų metu aplankę 158 įtartinas vietas. Pateikiami piliakalnių aprašai parengti remiantis taip pačiais principais, kaip jie buvo apibūdinami anksčiau. Piliakalnių LIDAR vaizdai parengti E. Naujalio pagal Lietuvos Respublikos teritorijos erdvinių duomenų rinkinio skaitmeninius erdvinius lazerinio skenavimo taškų duomenis Lidar_DR_LT © Nacionalinė žemės tarnyba prie Aplinkos ministerijos, 2019–2021.

Aleksandravėlė, Rokiškio r., Obelių sen. (55.8767207, 25.9615023)

Piliakalnis įrengtas atskiroje vidutinio statumo iki 18 m aukščio šlaitais masyvioje kalvoje, esančioje tarp Kumpuolio, Ilgio ir Samanėlio ežerų. Aikštelė ovali, pailga ŠR–PV kryptimi, 58 m ilgio, 42 m pločio, nelygiu viršumi, iki 2 m aukštesne PR dalimi. Ji buvo apjuosta dvigubu pylimų ir griovių žiedu. Aikštelės pakraštyje supiltas 0,5 m aukščio ir 5 m pločio pylimas I, kurio išorinis iki 1 m aukščio šlaitas leidžiasi į 3 m pločio ir 0,5 m gylio griovį I, už kurio supiltas 1 m aukščio ir 7,5 m pločio pylimas II. Šio pylimo išorinis 1 m aukščio šlaitas leidžiasi į 1,5 m pločio ir 0,2 m gylio griovį II (2 pav.). Piliakalnio aikštelę ŠR–PV kryptimi kerta miško kelias.

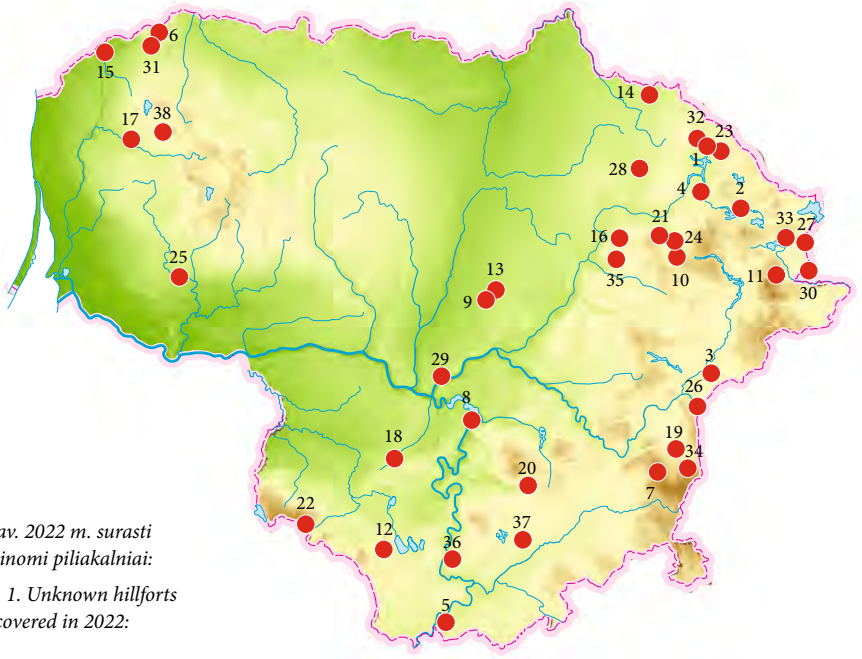

1 pav. 2022 m. surasti nežinomi piliakalniai:

Fig. 1. Unknown hillforts discovered in 2022:

1 – Aleksandravėlė,
2 – Bikėnai,
3 – Cegelnė (II),
4 – Drageliškės,
5 – Druskininkai,
6 – Dvaralis,
7 – Gegužinė (II),
8 – Gervėnupis,
9 – Glaušiai,
10 – Gudėniškės,
11 – Kalviasalis,
12 – Kamenka,
13 – Kirdeikiai,
14 – Kirmėliškis,
15 – Kulai I,
16 – Kurkleliai,
17 – Lekemė,
18 – Mačiuliškės,
19 – Mickūnai,
20 – Moša,
21 – Padbuožė,
22 – Pagraužiai,
23 – Pakniškis,
24 – Paliminė,
25 – Pažiuržmotis,
26 – Punžonys,
27 – Pūškos (II),
28 – Salos, 2
9 – Smiltynai,
30 – Strilungiai,
31 – Šulpetriai,
32 – Švilpiškis,
33 – Tarasiškė,
34 – Tribilai,
35 – Užunvėžiai,
36 – Vangelonys,
37 – Voniškės (II),
38 – Žlibinai.

Piliakalnis apaugęs mišriu mišku, datuojamas I tūkst. pr. Kr.–I tūkst. I puse. Jo vietą vasario 15 d. identifikavo E. Naujalis, buvimas vietoje patvirtintas kovo 3 d.

Bikėnai, Zarasų r., Salako sen. (55.6325789, 26.0786423)

Piliakalnis įrengtas atskiroje kalvoje Aimelio ežero R krante. Aikštelė beveik keturkampė, pailga ŠR–PV kryptimi, kiek smailėjanti ŠR dalyje, 60x20 m dydžio. Galuose ji buvo įtvirtinta 2 pylimais ir tarp jų buvusiu grioviu. Aikštelės PV pusėje supiltas 1 m aukščio 18 m pločio pylimas, jo išorinis 1,8 m šlaitas leidžiasi į

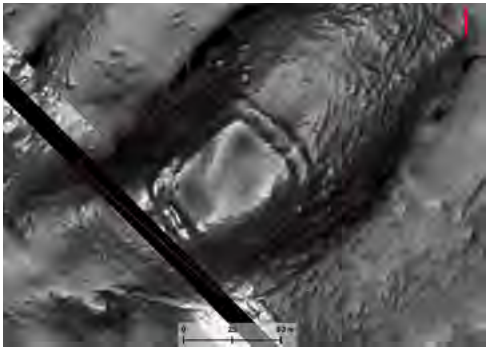

2 pav. Aleksandravėlės piliakalnis. E. Naujalio brėž.

Fig. 2. Aleksandravėlė hillfort.

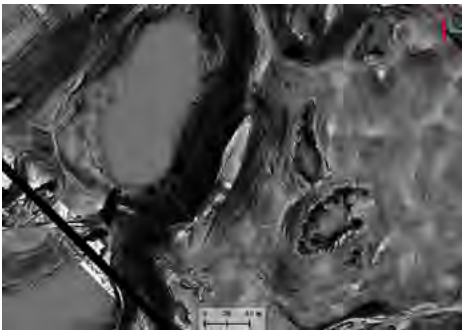

3 pav. Bikėnų piliakalnis. E. Naujalio brėž.

Fig. 3. Bikėnai hillfort.

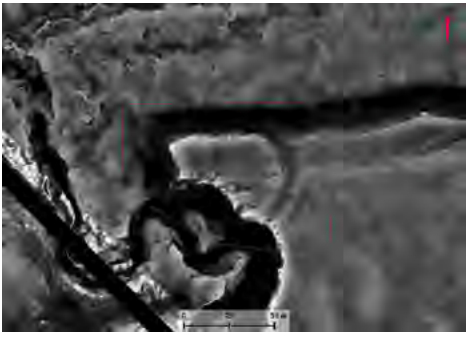

5 pav. Cegelnės piliakalnis II. E. Naujalio brėž.

Fig. 5. Cegelnė II hillfort.

4 pav. Brūkšniuotoji keramika iš Bikėnų piliakalnio.
G. Zabielos nuotr.

Fig. 4. Brushed pottery from Bikėnai hillfort.

13 m pločio terasą I. 1 m žemiau jos yra 9 m pločio terasa II. Aikštelės ŠR pusėje supiltas 0,5 m aukščio ir 10 m pločio pylimas. Šlaitai statūs, 6–25 m aukščio (3 pav.). Aikštelės PV krašte pastebėtas kultūrinis sluoksnis, rasta brūkšniuotosios keramikos (4 pav.). Piliakalnis labai apardytas ankstesnių arimų, iš ŠR pylimo likęs tik Š kraštas.

Piliakalnis apaugęs lapuočių mišku su pomiškiu, datuojamas I tūkst. pr. Kr.–I tūkst. I puse. Jo vietą gegužės 7 d. identifikavo E Naujalis, buvimas vietoje patvirtintas birželio 11 d.

Cegelnė, piliakalnis II, Švenčionių r., Pabradės sen.

(54.9645357, 25.7287519)

Piliakalnis II yra 470 m į Š nuo Cegelnės piliakalnio I (UK 33045), Skerdiksnos dešiniajame krante, 150 m į PR nuo jos santakos su Žeimena. Jis įrengtas kranto kyšulyje. Aikštelė trikampė, orientuota R–V kryptimi, 57 m ilgio, 50 m pločio R dalyje, per 2 m į ŠV pusę žemėjančiu paviršiumi. Nuo aukštumos R krašte ji buvo įtvirtinta 2 pylimu – griovių eilėmis. Aikštelės krašte supiltas 0,3 m aukščio ir 10 m pločio pylimas I, už kurio iškastas 3 m pločio ir 0,2 m gylio griovys I. Už jo supiltas 0,3 m aukščio ir 6 m pločio pylimas II, už jo iškastas 3 m pločio ir 0,2 m gylio griovys II. Šlaitai statūs, 5–8 m aukščio (5 pav.). Piliakalnio aikštelės P dalis nuplauta Skerdiksnos, šlaitas čia eroduoja, gynybiniai įrenginiai smarkiai nulyginti ankstesnių arimų.

Piliakalnis apaugęs mišriu mišku su pomiškiu, datuojamas I tūkst. pr. Kr.–I tūkst. I puse. Jo vietą vasario 15 d. identifikavo E. Naujalis, buvimas vietoje patvirtintas balandžio 8 d.

Drageliškės, Zarasų r., Dusetų sen.

(55.718987, 25.762842)

Piliakalnis yra 900 m į R nuo Vosgėlių piliakalnio (UK 24106), 660 m į ŠV nuo Avižių piliakalnio (UK 33591). Jis įrengtas atskiroje kalvoje vidutinio statumo 7–19 m aukščio šlaitais. Aikštelė ovali, pailga ŠV–PR kryptimi, 28x16 m dydžio (6 pav.). Paviršinių įtvirtinimų nematyti. ŠV šlaite yra tarsi degėsingo kultūrinio sluoksnio žymių. Vietos gyventojų pasakojimu, anksčiau piliakalnyje buvo randama šlako. Piliakalnį labai apardė ankstesni arimai, jų suformuotos terasos yra V šlaite 1,5 m žemiau ir Š šlaite 6 m žemiau aikštelės. Iš V šlaito kasamas žvyras.

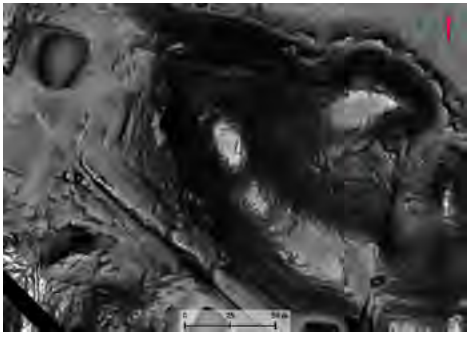

6 pav. Drageliškių piliakalnis. E. Naujalio brėž.
Fig. 6. Drageliškės hillfort.

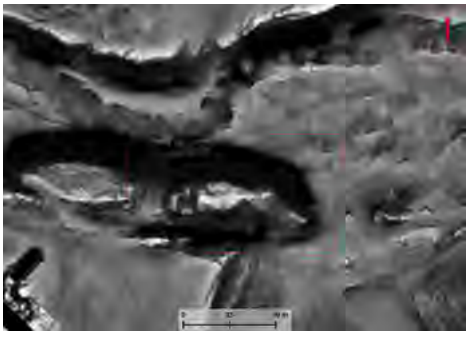

7 pav. Druskininkų piliakalnis. E. Naujalio brėž.
Fig. 7. Druskininkai hillfort.

Piliakalnis apaugęs mišriu mišku, datuojamas I tūkst. pr. Kr.–I tūkst. Jį 2021 m. rugsėjo 14 d. identifikavo Egidijus Šatavičius, lankytas 2022 m. kovo 5 d.

Druskininkai, miestas
(53.9975785, 23.9959733)

Piliakalnis įrengtas Ratnyčios kairiojo kranto smėlingame kyšulyje. Aikštelė keturkampė, pailga R–V kryptimi, 34 m ilgio, 15 m pločio R dalyje, per 2 m į ŠV pusę žemėjančiu paviršiumi. Nuo aukštumos V krašte ji buvo įtvirtinta 2 pylimų ir griovių eilėmis. Aikštelės krašte supiltas 0,3 m aukščio ir 9 m pločio lanko formos pylimas I. Jo išorinis 1,5 m aukščio šlaitas leidžiasi į 8 m pločio ir 1,3 m gylio griovį, už kurio supiltas irgi lenktas 0,5 m aukščio ir 7,5 m pločio pylimas II. Šio pylimo išorinis 1,5 m aukščio šlaitas leidžiasi į 18 m pločio ir 1,5 m gylio griovį II. Šlaitai statūs, 5–12 m aukščio (7 pav.).

Piliakalnis apaugęs pušimis su pomiškiu, datuojamas I tūkst. Jo vietą sausio 11 d. identifikavo E. Naujalis, buvimas vietoje patvirtintas vasario 16 d.

Dvaralis, Skuodo r., Aleksandrijos sen.
(56.3109853, 21.7934899)

Piliakalnis įrengtas aukštumos kyšulyje Apšės ir Gipelkio santakoje. Aikštelė keturkampė, pailga ŠR–PV kryptimi, 65 m ilgio, 46 m pločio R dalyje. Nuo aukštumos R krašte ji buvo įtvirtinta pylimu ir grioviu. Aikštelės krašte supiltas 1 m aukščio ir 13 m pločio lanko formos pylimas, kurio išorinis 1,5 m aukščio šlaitas leidžiasi į 6 m pločio ir 0,5 m gylio griovį. Šlaitai statūs, 6–7 m aukščio (8 pav.). Piliakalnis V dalyje iš abiejų šonų labai nuplautas upelių, likusi tik 7 m pločio jos dalis. Pylimas kiek nuskleistas velkant mišką.

Piliakalnis apaugęs lapuočiais su pomiškiu, datuojamas I tūkst.–XIII a. Piliakalnis yra 1253 m. Kuršo dalybų akte minimų Gėsalų vieta. Jo vietą kovo 16 d. identifikavo Darius

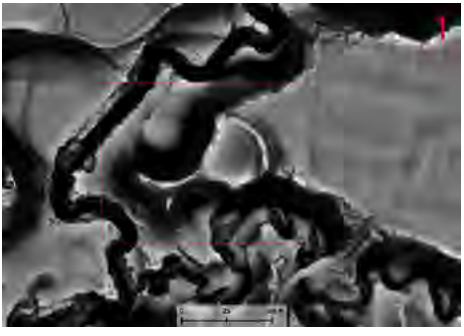

8 pav. Dvaralio piliakalnis. E. Naujalio brėž.
Fig. 8. Dvaralis hillfort.

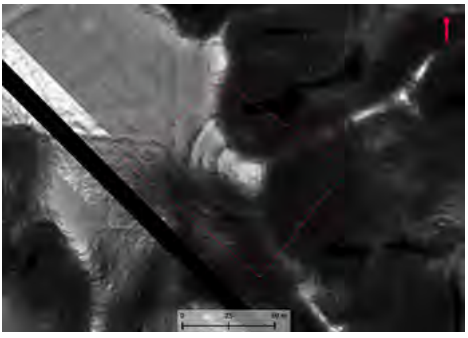

9 pav. Gegužinės piliakalnis II. E. Naujalio brėž.
Fig. 9. Gegužinė II hillfort.

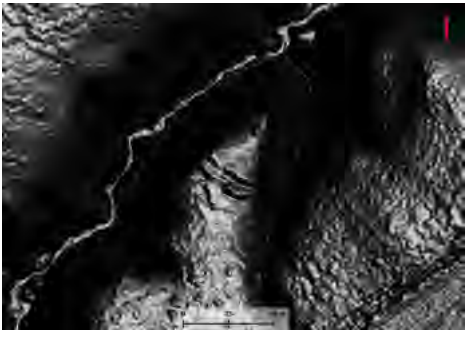

10 pav. Gervėnupio piliakalnis. E. Naujalio brėž.
Fig. 10. Gervėnupis hillfort.

Stončius, lankytas balandžio 23 d.

Gegužinė, piliakalnis II, Vilniaus r., Rudaminos sen.

(54.58375, 25.445405)

Piliakalnis II yra 950 m į PV nuo Gegužinės piliakalnio I (UK 42541). Jis įrengtas aukštumos kyšulyje. Aikštelė trikampė, pailga PR–ŠV kryptimi, 26 m ilgio, 21 m pločio R dalyje, per 2 m į ŠV pusę žemėjančiu paviršiumi. Nuo aukštumos V krašte ji buvo įtvirtinta 3 lenktais pylimais ir tarp jų iškastais 2 grioviais. Aikštelės krašte supiltas 4 m pločio lanko formos pylimas I, iš kurio likusi tik terasėlė. Už jo iškastas 3 m pločio ir 0,2 m gylio griovys I, už kurio supiltas 0,2 m aukščio ir 5 m pločio pylimas. Už šio pylimo iškastas 3 m pločio ir 0,2 m gylio griovys II ir supiltas 0,3 m aukščio ir 6 m pločio pylimas III. Šlaitai statūs, 15–40 m aukščio (9 pav.).

Piliakalnis apaugęs lapuočiais su pušų pomiškiu, datuojamas I tūkst. pr. Kr.–I tūkst. Jo vietą sausio 5 d. identifikavo E. Naujalis, buvimas vietoje patvirtintas sausio 13 d.

Gervėnupis, Kauno r., Taurakiemio sen.

(54.8377398, 24.1869019)

Piliakalnis įrengtas aukštumos kyšulyje Žiglos dešiniajame krante, kur bevardis upeliukas įteka į ją. Aikštelė trikampė, pailga P–Š kryptimi, 34 m ilgio, 26 m pločio P dalyje. Nuo aukštumos P krašte ji buvo įtvirtinta 2 pylimais ir grioviais. Aikštelės krašte supiltas 0,3 m aukščio ir 6 m pločio pylimas I, kurio išorinis 0,7 m aukščio šlaitas leidžiasi į 2 m pločio ir 0,2 m gylio griovį I. Už jo supiltas 0,5 m aukščio ir 6 m pločio pylimas II, jo išorinis 0,5 m aukščio šlaitas leidžiasi į 1,5 m pločio ir 0,2 m gylio griovį II. Šlaitai statūs, iki 22 m aukščio (10 pav.). Piliakalnis V dalyje iš abiejų šonų labai nuplautas upelių, likusi tik 7 m pločio jos dalis.

Piliakalnis apaugęs mišriu mišku, datuojamas I tūkst. Jo vietą kovo 17 d. identifikavo E. Naujalis, buvimas vietoje patvirtintas kovo 19 d.

Glaušiai, Kėdainių r., Šėtos sen.

(55.294786, 24.308938)

Piliakalnis įrengtas aukštumos kyšulyje Obelies kairiajame krante, tarp 2 bevardžių griovų. Aikštelė keturkampė, pailga P–Š kryptimi, 3 m ilgio, 6 m pločio. Nuo aukštumos P krašte ji apsaugota 1 m aukščio ir 11 m pločio iš molio piltu pylimu, kurio išorėje buvo 2 m gylio ir 8 m pločio griovys, matomas tik P pusėje, kur jis pereina į griovą. Šlaitai statūs, 6 m aukščio (11, 12 pav.). Beveik visą piliakalnio aikštelę nuplovė Obelis, pylimo PR dalį apardė apkasas, didžioji griovio dalis užlyginta dirbant lauką. Piliakalnis 1972 m. buvo įrašytas

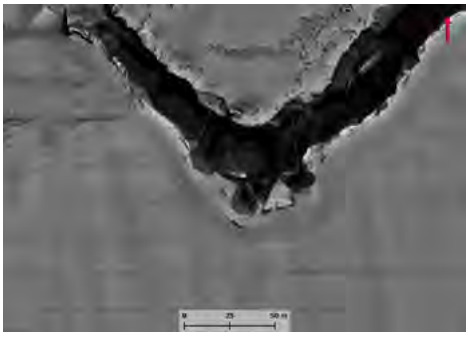

11 pav. Glaušių piliakalnis. E. Naujalio brėž.

Fig. 11. Glaušiai hillfort.

12 pav. Glaušių piliakalnis iš R 2022 08 13.

Fig. 12. Glaušiai hillfort, as seen from the E on 13 08 2022.

į vietinės reikšmės archeologijos paminklų sąrašus kaip švedų kapais vadinamas senkapis (AV 444), kuris 1984 m. iš sąrašų išbrauktas kaip kaimo kapinės.

Piliakalnis apaugęs lapuočiais medžiais, datuojamas I tūkst. Jo vietą nurodė Tadas Jakubėnas. Lankytas rugpjūčio 13 d.

Gudėniškės, Utenos r., Kuktiškių sen.

(55.449867, 25.668354)

Piliakalnis įrengtas aukštumos kyšulyje Krašuonos kairiajame krante. Aikštelė trikampė, pailga PV–ŠR kryptimi, 17 m ilgio, 7 m pločio P dalyje. Nuo aukštumos PV krašte ji buvo įtvirtinta 3 pylimais ir grioviais. Aikštelės krašte supiltas 1,3 m aukščio ir 12 m pločio pylimas I, kurio išorinis 2 m aukščio šlaitas leidžiasi į 3 m pločio ir 0,5 m gylio griovį I, už kurio kyla 1 m aukščio ir 6 m pločio pylimas II. Jo išorinis 0,6 m aukščio šlaitas leidžiasi į 2 m pločio ir 0,2 m gylio griovį II, už jo supiltas 0,3 m aukščio ir 5 m pločio pylimas II ir iškastas 2 m pločio griovys III (likusi plokščia vieta). Šlaitai statūs, iki 15 m aukščio (13 pav.). Piliakalnis iš abiejų šonų labai nuplautas Krašuonos (iš R pusės – apie 10 m), aikštelės ŠV dalyje ir pylimo I R krašte iškastos 2,5 m skersmens iki 0,7 m gylio duobės.

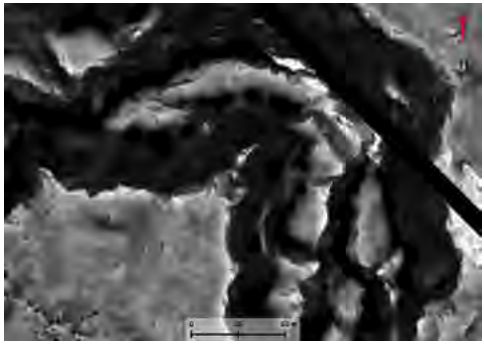

13 pav. Gudėniškių piliakalnis. E. Naujalio brėž.

Fig. 13. Gudėniškės hillfort.

Piliakalnis apaugęs lapuočių mišku su pomiškiu, datuojamas I tūkst. Jo vietą kovo 4 d. identifikavo E. Naujalis, buvimas vietoje patvirtintas balandžio 18 d.

Kalviasalis, Ignalinos r., Naujojo Daugėliškio sen.

(55.3532295, 26.2495200)

Piliakalnis įrengtas atskiroje stačiais iki 16 m aukščio šlaitais kalvoje. Aikštelė apvali, pailga R–V kryptimi, 15 m skersmens. Ji buvo apjuosta dvigubu pylimų ir griovio tarp jų (išliko tik terasa) žiedu, jie geriausiai išliko R pakraštyje. Čia supiltas 0,2 m aukščio ir 8 m pločio pylimas I, kurio išorinis iki 1 m aukščio šlaitas

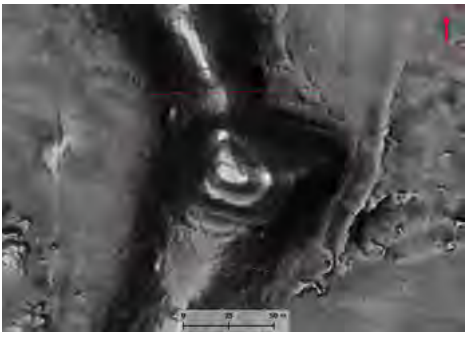

14 pav. Kalviasalio piliakalnis. E. Naujalio brėž.

Fig. 14. Kalviasalis hillfort.

15 pav. Kamenkos piliakalnis. E. Naujalio brėž.

Fig. 15. Kamenka hillfort.

16 pav. Kamenkos piliakalnis iš V. G. Zabielos nuotr.

Fig. 16. Kamenka hillfort, as seen from the W on 22 10 2022.

leidžiasi į 3 m pločio terasą, už kurios supiltas 0,1 m aukščio ir 5 m pločio pylimas II išoriniu 1,5 m aukščio šlaitu. Šio pylimo išorinis 1 m aukščio šlaitas leidžiasi į 1,5 m pločio ir 0,2 m gylio griovį II. P pusėje terasa yra 1,8 m žemiau aikštelės, apima ir pylimo II vietą, yra 6 m pločio ir 1,5 m aukščio išoriniu šlaitu. ŠV pusėje 1 m žemiau aikštelės yra 5 m pločio terasa ir 0,2 m aukščio, 6 m pločio pylimas II išoriniu 2 m aukščio šlaitu (14 pav.). Piliakalnis labai apardytas ankstesnių arimų.

Piliakalnis apaugęs tankiu mišriu mišku, datuojamas I tūkst. pr. Kr.–I tūkst. I puse. Jo vietą vasario 15 d. identifikavo E. Naujalis, buvimas vietoje patvirtintas balandžio 18 d.

Kamenka, Lazdijų r., Lazdijų sen.
(54.2799457, 23.5374255)

Piliakalnis įrengtas aukštumos kyšulyje stačiais iki 10 m aukščio šlaitais kalvoje, esančioje Balinės upelio dešiniajame krante, tarp jo ir pelkės. Aikštelė keturkampė, pailga Š–P kryptimi, 24 m ilgio, 13 m pločio, kiek nelygiu paviršiumi. Galuose ji įtvirtinta pylimais, šlaitai viršutinėje iki 3 m aukščio dalyje dirbtinai pastatinti. Aikštelės P pakraštyje supiltas 1,5 m aukščio ir 10 m pločio pylimas 4 m aukščio išoriniu šlaitu. Aikštelės Š pakraštyje supiltas 0,3 m aukščio ir 8 m pločio pylimas (15, 16

pav.). Pylime yra seniai iškastos duobės žymės.

Piliakalnis apaugęs lapuočiais medžiais, datuojamas I tūkst.–II tūkst. pradžia. Jo vietą birželio 9 d. identifikavo E. Naujalis, buvimas vietoje patvirtintas spalio 12 d.

Kirdeikiai, Kėdainių r., Šėtos sen. (55.301793, 24.332909)

Piliakalnis įrengtas aukštumos kyšulyje Obelies kairiajame krante, greta santakos su Reteglės upeliu. Aikštelė ovali, pailga ŠR–PV kryptimi, 13 m ilgio, 7 m pločio. Ją iš P, R ir Š pusių juosia 0,5–1,2 m aukščio ir 13 m pločio pylimas plokščiu 6 m pločio viršumi. Jo 3 m aukščio išorinis šlaitas leidžiasi į 4 m pločio ir 0,3 m gylio griovį. Šlaitai į Obelį statūs, 5 m aukščio (17 pav.). Aikštelės dalis nuplauta Obelies. Aikštelėje rasta molio tinko (18 pav.). Piliakalnio vieta žemėlapiuose žymima kaip kapinės.

Piliakalnis apaugęs lapuočiais medžiais ir krūmais, datuojamas I tūkst. Jį 2022 m. balandžio 20 d. surado Tadas Jakubėnas. Lankytas rugpjūčio 13 d.

Kirmėliškis, Rokiškio r., Juodupės sen. (56.1207389, 25.4464035)

Piliakalnis įrengtas atskiroje stačiais iki 10 m aukščio šlaitais kalvoje. Aikštelė keturkampė, pailga Š–P kryptimi, 76 m ilgio 20 m pločio. Pakraščiuose ir šlaituose ji buvo apjuosta dvigubu pylimų (iš pylimo šlaite liko tik terasa) žiedu. Aikštelės Š pakraštyje supiltas 0,3 m aukščio ir 11 m pločio pylimas I. R šlaite 4–5 m žemiau aikštelės yra 2 m pločio terasa, kuri į Š pusę kyla šlaitu ir virsta 2 m pločio ir 0,2 m gylio grioviu ir už jo supiltu 0,2 aukščio, 5 m pločio pylimu II, esančiais 2 m žemiau aikštelės. P pusėje 2 m žemiau aikštelės išlikęs 3 m pločio ir 0,1 m gylio griovys ir už jo supiltas 0,1 m aukščio, 6 m pločio pylimas II 1 m aukščio išoriniu šlaitu, už kurio yra 9 m pločio terasa (19 pav.). Piliakalnis labai apardytas ankstesnių arimų, šlaitai iškasinėti duobėmis, ŠV šlaitas

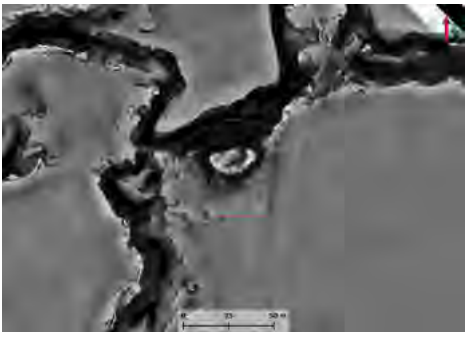

17 pav. Kirdeikių piliakalnis. E. Naujalio brėž.

Fig. 17. Kirdeikiai hillfort.

18 pav. Molio tinkas iš Kirdeikių piliakalnio. G. Zabielos nuotr.

Fig. 18. Clay daub from Kirdeikiai hillfort.

0 3 cm

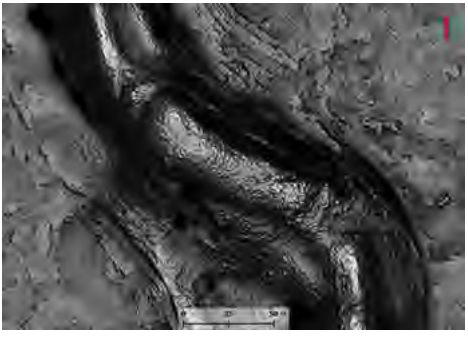

19 pav. Kirmėliškio piliakalnis. E. Naujalio brėž.

Fig. 19. Kirmėliškis hillfort.

20 pav. Brūkšniuotosios keramikos šukė iš Kirmėliškio piliakalnio. G. Zabielos nuotr.

Fig. 20. A sherd of brushed pottery from Kirmėliškis hillfort.

0 3 cm

nuardytas žvyrduobės. Čia 3 m žemiau aikštelės rasta brūkšniuota šukė (20 pav.).

Piliakalnis apaugęs mišriu mišku, daugausia eglėmis, P dalis nukrista ir užsodinta eglaitėmis. Jis datuojamas I tūkst. pr. Kr.–I tūkst. pradžia. Jo vietą kovo 11 d. identifikavo E. Naujalis, buvimas vietoje patvirtintas kovo 26 d.

Kulai I, Skuodo r., Skuodo sen.

(56.2541548, 21.5126946)

Piliakalnis įrengtas aukštumos kyšulyje Bartuvos kairiajame krante (dabar Skuodo tvenkinys), jo santakoje su bevardžiu upeliu. Šlaitai statūs, 7 m aukščio. Aikštelė trikampė, pailga ŠR–PV kryptimi, 33 m ilgio, 60 m pločio ŠR. Čia ją puslankiu juosia du labai nuskleisti ir

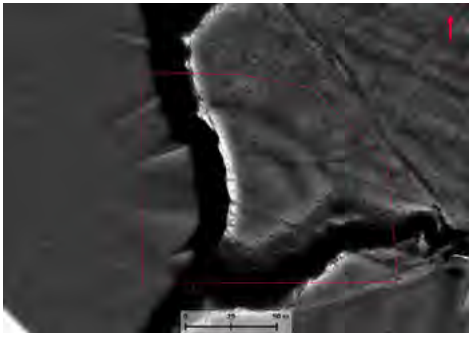

21 pav. Kulų I piliakalnis. E. Naujalio brėž.

Fig. 21. Kulai I hillfort.

22 pav. Kurklelių piliakalnis. E. Naujalio brėž.

Fig. 22. Kurkleliai hillfort.

žemės paviršiuje vos žymūs pylimai, tarp kurių buvęs griovys. Pylimas I 0,2 m aukščio ir 14 m pločio, pylimas II – 0,2 m aukščio ir 9 m pločio, griovio tarp jų plotis 8 m, gylis 0,2 m (21 pav.). Aikštelės V kraštas nuplautas, šlaitas į tvenkinį eroduoja. Ant pylimo I iškasta 2,5 m skersmens duobė, pylimų R dalis apardyta miško keliuko.

Piliakalnis apaugęs lapuočiais medžiais, datuojamas I tūkst. Jo vietą kovo 28 d. identifikavo E. Naujalis, buvimas vietoje patvirtintas balandžio 23 d.

Kurkleliai, Anykščių r., Skiemonių sen.

(55.4835824, 25.1847289)

Piliakalnis įrengtas vidutinio statumo 6–9 m aukščio šlaitais kalvoje Ąžuolynės miško R pakraštyje, bevardžio upelio ir daubos dešiniajame (V) krante. Aikštelė trapecinė, pailga ŠR–PV kryptimi, 8 m ilgio, 9 m pločio PV dalyje ir 6 m pločio ŠR dalyje. Jos PV pakraštyje supiltas 0,7 m aukščio ir 10 m pločio pylimas, kurio išorinis 2 m aukščio šlaitas leidžiasi į 10 m pločio ir 1 m gylio griovį, skiriančius piliakalnį nuo gretimos aukštumos. ŠR šlaitas viršutinėje 2,5 m aukščio dalyje pastatintas, leidžiasi į 2,5 m žemiau aikštelės viršaus iškastą 1,5 m pločio 0,2 m gylio griovį, už kurio supiltas 0,2 m aukščio 4 m pločio pylimas (22, 23 pav.).

Piliakalnis apaugęs lapuočių mišku, datuojamas I tūkst. Jo vietą kovo 10 d. identifikavo E. Naujalis, buvimas vietoje patvirtintas kovo 26 d.

Lekemė, piliakalnis II, Plungės r., Stalgėnų sen.

(55.843877, 21.851748)

Piliakalnis II įrengtas aukštumos kyšulyje Minijos dešiniajame krante, tarp dviejų griovų, 670 m į PR nuo Lekemės piliakalnio I (UK 23969). Šlaitai statūs, 25 m aukščio. Aikštelė netaisyklingos trapecijos formos, pailga ŠR–PV kryptimi, 92 m ilgio, 47 m pločio PV dalyje, 25 m pločio ŠR dalyje. Jos ŠR pusėje supiltas

23 pav. Kurklelių piliakalnis iš V. G. Zabielos nuotr.

Fig. 23. Kurkleliai hillfort, as seen from the W on 26 03 2022.

0,8 m aukščio ir 14 m pločio pylimas I. Už jo yra 8 m pločio lygi vieta ir supiltas 1,5 m aukščio, 11 m pločio pylimas II, su 4 m pločio ir 0,2 m gylio grioviu išorėje (24 pav.). Pylimas II per vidurį perkastas kelio, apardytas apkasų ir duobių.

Piliakalnis apaugęs mišriu mišku, datuojamas I tūkst.–II tūkst. pradžia. Jo vietą balandžio 1 d. identifikavo E. Naujalis, buvimas vietoje patvirtintas balandžio 26 d.

Mačiuliškės, Marijampolės r., Sasnavos sen.

(54.6454486, 23.6127539)

Piliakalnis įrengtas atskiroje 5 m aukščio kalvoje vidutinio statumo šlaitais, 50 m į PR nuo anksčiau tekėjusio upeliuko. Aikštelė apvali, 14 m skersmens, apjuosta 1 m aukščio ir 6 m pločio pylimu, kurio išorėje iškastas 3–3,5 m pločio, 0,5 m gylio griovys. V pusėje 2 m žemiau pylimo yra 4,5 m pločio terasa (25 pav.). Aikštelės centre iškasta 2 m skersmens iki 0,5 m gylio duobė.

Piliakalnis apaugęs jaunomis eglaitėmis, datuojamas I tūkst. (?). Jo vietą vasario 8 d. identifikavo E. Naujalis, buvimas vietoje patvirtintas vasario 28 d.

Mickūnai, Vilniaus r., Mickūnų sen.

(54.73031838, 25.50830411)

Piliakalnis įrengtas vos 2 m aukščio smėlėtoje kalvoje labai nuolaidžiais šlaitais, esan-

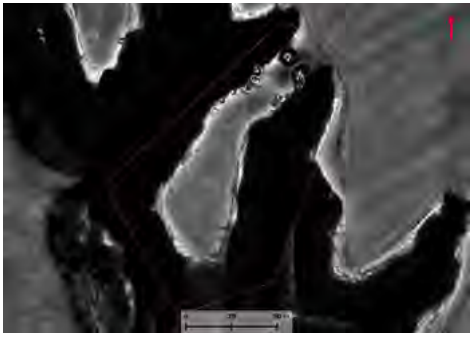

24 pav. Lekemės piliakalnis. E. Naujalio brėž.

Fig. 24. Lekemė hillfort.

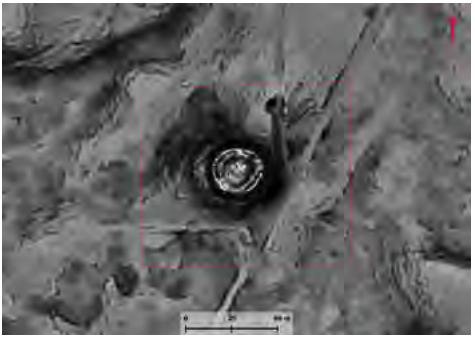

25 pav. Mačiuliškių piliakalnis. E. Naujalio brėž.

Fig. 25. Mačiuliškės hillfort.

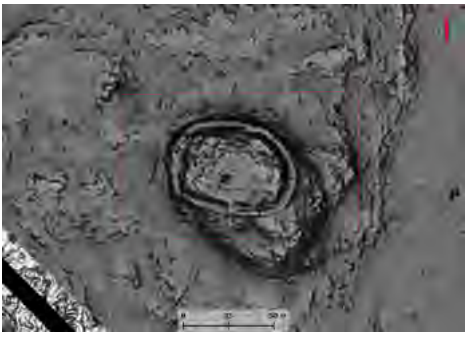

26 pav. Mickūnų piliakalnis. E. Naujalio brėž.
Fig. 26. Mickūnai hillfort.

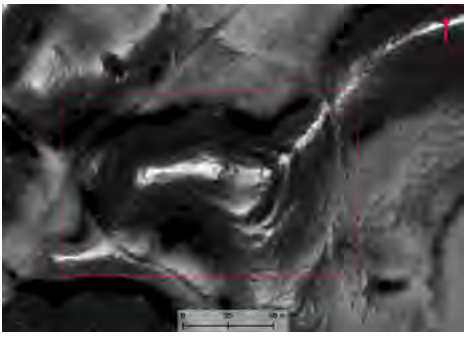

27 pav. Mošos piliakalnis. E. Naujalio brėž.
Fig. 27. Moša hillfort.

čioje tarp pelkių. Aikštelė ovali, pailga R–V kryptimi, 55x41 m dydžio. 1 m žemiau jos iškastas 2 m pločio ir 0,2 m gylio griovys, už kurio supiltas 0,2 m aukščio ir 5 m pločio pylimas išoriniu 1 m aukščio šlaitu (26 pav.). V pusėje pylimas ir aikštelės kraštas apie 8 m skersmens plote nuardytas.

Piliakalnis apaugęs spygliuočiais, datuojamas I tūkst. (?). Jo vietą vasario 8 d. identifikavo E. Naujalis, buvimas vietoje patvirtintas balandžio 8 d.

Moša, Trakų r., Aukštadvario sen.
(54.5828512, 24.5573994)

Piliakalnis įrengtas žvyringame aukštumos kyšulyje esančioje aukštesnėje kalvoje. Aikštelė trapecinė, pailga R–V kryptimi, 65 m ilgio, 12–15 m pločio (platesnė R pusėje), iki 2 m aukščio iškiliu viduriu. Jos R pakraštyje supiltas 0,5 m aukščio ir 9 m pločio pylimas I, kurio išorinis 2 m aukščio šlaitas leidžiasi į 3 m pločio ir 0,2 m gylio griovį, už kurio supiltas 0,2 m aukščio, 7 m pločio pylimas II išoriniu 1,5 m aukščio šlaitu. Pylimas I PR šlaite 1–2 m žemiau aikštelės virsta 9 m pločio terasa 2 m aukščio išoriniu šlaitu, besileidžiančiu į 4 m pločio ir 0,5 m gylio griovį. Šlaitai statūs, 15 m aukščio (27 pav.). Pylimas II apardytas vežant mišką.

Piliakalnis apaugęs mišriu mišku, datuojamas I tūkst. pradžia. Jo vietą sausio 11 d. identifikavo E. Naujalis, buvimas vietoje patvirtintas vasario 28 d.

Padbuožė, Utenos r., Sudeikių sen.
(55.5243522, 25.6140566)

Piliakalnis įrengtas aukštumos kyšulyje. Aikštelė ovali, pailga PR–ŠV kryptimi, 35 m ilgio, 19 m pločio per 1 m iškilusia P dalimi. Jos PR pakraštyje supiltas 0,3 m aukščio, 5,5 m pločio ir 12 m ilgio pylimas I, kurio išorinis 0,5 m aukščio šlaitas leidžiasi į 2 m pločio ir 0,2 m gylio griovį I, už kurio supiltas 0,2 m aukščio ir 3 m pločio pylimas II išoriniu 0,3 m aukščio šlaitu. Jis leidžiasi į 1,5 m pločio 0,2 m gylio griovį I, už kurio supiltas 3 m pločio ir 0,3 m aukščio pylimas III 0,2 m aukščio išoriniu šlaitu, besileidžiančiu į 1,5 m pločio ir 0,1 m gylio griovį III. Už šio griovio toliau į PR pradeda nežymiai kilti aukštuma. Aikštelės ŠV pakraštyje supiltas 0,3 m aukščio, 7 m pločio ir 8 m ilgio pylimas, kurio išorinis šlaitas jau išgriuvęs. ŠR šlaite 2,5 m žemiau aikštelės yra vos žymi 2 m pločio terasa, PR pusėje nueinanti į griovį I. Šlaitai statūs, 6–18 m aukščio, V šlaitas vidutinio statumo (28 pav.). Piliakalni V šlaitas išgriuvęs, eroduoja veikiamas iš jo besiveržiančio šaltinio, gynybiniai įrenginiai smarkiai niveliuoti ankstesnio žemės dirbimo metu. Pylimo I Š krašte matyti 2 senos apie 1 m skers-

mens duobės. Ant pylimo I P dalies pastatytas betoninis riboženklis. Išilgai per piliakalnį eina takelis.

Piliakalnis apaugęs mišriu mišku, daugausia lapuočiais, datuojamas I tūkst. pr. Kr.–I tūkst. pradžia. Jo vietą gegužės 7 d. identifikavo E. Naujalis, buvimas vietoje patvirtintas gegužės 28 d.

Pagraužiai, Kalvarijos r., Liubavo sen. (54.3886086, 23.0470379)

Piliakalnis įrengtas aukštumos kyšulyje Graužės upelio kairiajame krante, suformuotame nedidelės griovos. Aikštelė keturkampė, pailga ŠR–PV kryptimi, 13 m ilgio, 9 m pločio. Jos ŠR pakraštyje supiltas 0,6 m aukščio 6 m pločio pylimas I, kurio išorinis 1 m aukščio šlaitas leidžiasi į 4 m pločio ir 0,2 m gylio griovį I, už kurio supiltas 1 m aukščio ir 9 m pločio pylimas II, piliakalnį juosiantis puslankiu ir iš Š–ŠV pusių. Jo išorinis 1,2 m aukščio šlaitas leidžiasi į 4 m pločio ir 0,3 m gylio griovį II, matomą tik R krašte. Šlaitai į upelį statūs, iki 18 m aukščio (29 pav.). Aikštelės P dalis (maždaug pusė) nugriuvusi į upelį.

Piliakalnis apaugęs lapuočių mišku, datuojamas I tūkst. Jo vietą birželio 8 d. identifikavo E. Naujalis, buvimas vietoje patvirtintas spalio 22 d.

Pakniškis, Rokiškio r., Jūžintų sen. (55.751652, 25.684858)

Piliakalnis įrengtas atskiroje kalvoje – ožnugaryje, Jūžinto ir Varležerio ežerus jungiančio bevardžio upelio dešiniajame krante. Aikštelė keturkampė, pailga beveik Š–P kryptimi, 75 m ilgio, 13 m pločio. Jos Š pakraštyje buvo supiltas apie 15 m pločio pylimas I (suardytas duobės). Jo išorinėje pusėje iškastas 2,5 m pločio ir 0,5 m gylio griovys, už kurio supiltas 1,2 m aukščio ir 8 m pločio pylimas II išoriniu 1,5 m aukščio šlaitu. Šis pylimas V pusėje leidžiasi šlaitu virsdamas 2 m pločio terasa, esan-

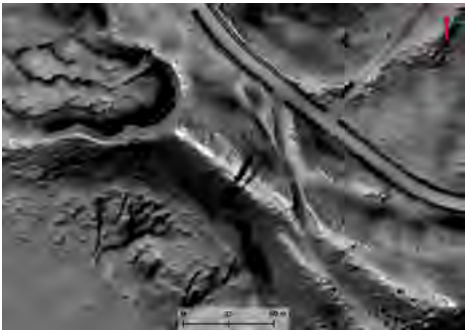

28 pav. Padbuožės piliakalnis. E. Naujalio brėž.
Fig. 28. Padbuožė hillfort.

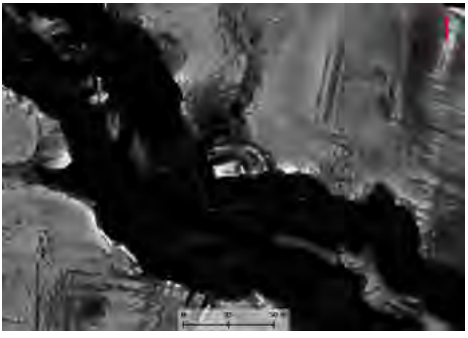

29 pav. Pagraužių piliakalnis. E. Naujalio brėž.
Fig. 29. Pagraužiai hillfort.

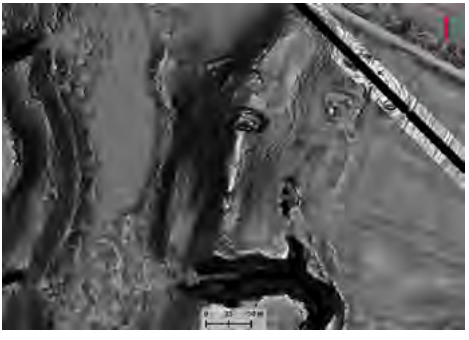

30 pav. Pakniškio piliakalnis. E. Naujalio brėž.
Fig. 30. Pakniškis hillfort.

31 pav. Pakniškio piliakalnis iš oro (R) 2022 06 12. G. Zabielos nuotr.

Fig. 31. Pakniškis hillfort, overhead view (from the E) on 12 06 2022.

32 pav. Lipdytinė keramika iš Pakniškio piliakalnio. G. Zabielos nuotr.

Fig. 32. Hand-built pottery from Pakniškis hillfort.

čia 5 m žemiau aikštelės. Aikštelės P pakraštyje supiltas 4 m pločio ir 0,2 m aukščio pylimas I, kurio išorinis 2 m aukščio šlaitas leidžiasi į 7 m pločio griovio vietą, už kurios supiltas 0,2 m aukščio ir 4,5 m pločio pylimas II išoriniu 1,5 m aukščio šlaitu. Šlaitai vidutinio statumo (P, R) – statūs, iki 30 m aukščio (30, 31 pav.). Piliakalnis labai nukentėjęs nuo arimo, P šlaitas dirbamas ir dabar. Pylimą I suardė 6x3 m dydžio iki 1,5 m gylio duobė, pylimo II R pusę nukasė karjeras. R šlaito viršutinėje dalyje išlikęs pilkas kultūrinis sluoksnis, rasta lipdyta šukė (32 pav.).

Piliakalnis apaugęs lapuočių mišku, datuojamas I tūkst. Jo vietą gegužės 5 d. identifikavo E. Naujalis, buvimas vietoje patvirtintas birželio 11 d.

Paliminė, Utenos r., Utenos sen.
(55.5070692, 25.7309295)

Piliakalnis įrengtas aukštumos kyšulyje Raudesos upelio kairiajame krante. Aikštelė trikampė, pailga ŠV–PR kryptimi, 9 m ilgio, 12 m pločio. Jos PR pakraštyje supiltas 1,5 m aukščio ir 13 m pločio kiek lenktas pylimas I, kurio išorinis 2–2,5 m aukščio šlaitas leidžiasi į 7 m pločio ir 1,5 m gylio griovį I, už kurio supiltas 0,2 m aukščio, 5 m pločio ir 10 m ilgio pylimas II. Už jo yra 2 m pločio griovio II vieta, už kurios supiltas lenktas 1,3 m aukščio ir 8 m pločio pylimas III. Pastarojo išorinis 0,8 m aukščio šlaitas leidžiasi į 2 m pločio ir 0,2 m gylio griovį III, už kurio kyla 0,7 m aukščio ir 6 m pločio pylimas IV. Šio pylimo išorinis 0,5 m aukščio šlaitas leidžiasi į 2 m pločio ir 0,2 m gylio vos pastebimą griovį IV. Šlaitai į upelį statūs, iki 13 m aukščio (33 pav.). Didžioji aikštelės

nuplauta upelio, ŠR šlaitas ir dabar eroduoja.

Piliakalnis apaugęs lapuočių mišku, datuojamas I tūkst. Jo vietą vasario 24 d. identifikavo E. Naujalis, buvimas vietoje patvirtintas kovo 5 d.

Pažiuržmotis, Šilalės r., Didkiemio sen. (55.37317, 22.103096)

Piliakalnis įrengtas aukštumos kyšulyje Jūros upės kairiajame krante (dabar Balskų tvenkinys), santakoje su bevardžiu upeliu. Aikštelė pusiau apvali, pailga Š–P kryptimi, 38 m ilgio, 26 m pločio. Jos Š pakraštyje supiltas 0,2 m aukščio, 9 m pločio ir 17 m ilgio pylimas, kurio išorinis 1 m aukščio šlaitas leidžiasi į 7 m pločio ir 0,2 m gylio griovį kiek kylančiu į V pusę dugnu. Šlaitai statūs, iki 12 m aukščio (34 pav.). Piliakalnis apardytas ankstesnių arimų, aikštelės V dalis nugriuvusi į Jūrą, šlaitas čia eroduoja ir dabar.

Piliakalnis apaugęs lapuočių mišku, datuojamas I tūkst. Jo vietą sausio 14 d. identifikavo Darius Stončius, buvimas vietoje patvirtintas vasario 11 d.

Punžonys, Vilniaus r., Buivydžių sen. (54.8645198, 25.7010089)

Piliakalnis įrengtas aukštumos kyšulyje Neries upės kairiajame krante, santakoje su Papunžės upeliu. Aikštelė trikampė, pailga ŠR–PV kryptimi, 60 m ilgio, 50 m pločio P dalyje. Jos PV pakraštyje supiltas 1 m aukščio 18 m pločio pylimas, kurio išorinis 2 m aukščio šlaitas leidžiasi į 8 m pločio ir 0,7 m gylio griovį. Šlaitai statūs, iki 17 m aukščio (35, 36 pav.). Piliakalnis apardytas ankstesnių arimų, aikštelės Š dalis nuplauta Neries ir Papunžės. Piliakalnyje yra kultūrinis sluoksnis, rasta brūkšniuotosios keramikos, geležies šlako (37 pav.).

Piliakalnis apaugęs lapuočių mišku, datuojamas I tūkst. pr. Kr. pabaiga–I tūkst. pradžia. Jo vietą kovo 4 d. identifikavo E. Naujalis, buvimas vietoje patvirtintas balandžio 8 d.

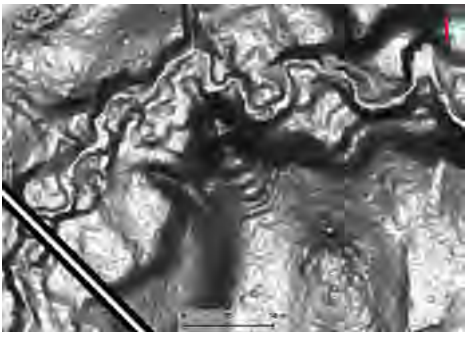

33 pav. Paliminės piliakalnis. E. Naujalio brėž.

Fig. 33. Paliminė hillfort.

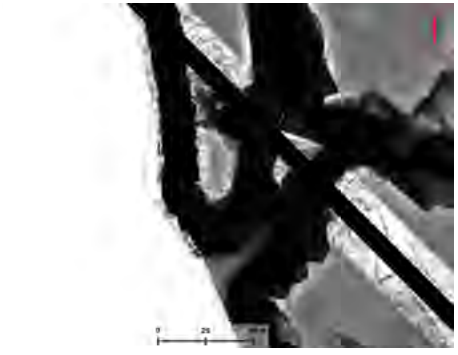

34 pav. Pažiuržmočio piliakalnis. E. Naujalio brėž.

Fig. 34. Pažiuržmotis hillfort.

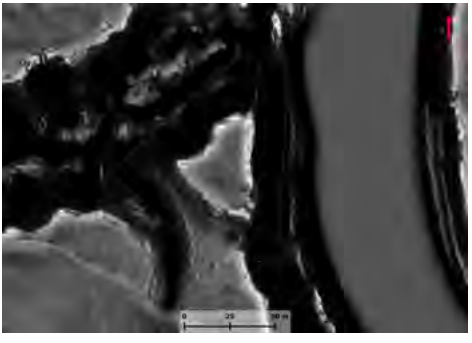

35 pav. Punžonių piliakalnis. E. Naujalio brėž.

Fig. 35. Punžonys hillfort.

36 pav. Punžonių piliakalnis iš R 2022 04 08. G. Zabielos nuotr.

Fig. 36. Punžonys hillfort, as seen from the E on 08 04 2022.

37 pav. Lipdytinė lygi ir brūkšniuotoji keramika bei geležies šlakas iš Punžonių piliakalnio. G. Zabielos nuotr.

Fig. 37. Hand-built smooth and brushed pottery and iron slag from Punžonys hillfort.

0 3 cm

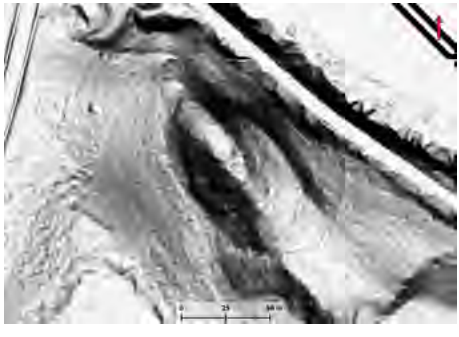

Pūškos, piliakalnis II, Ignalinos r., Rimšės sen.

(55.4671887, 26.5442236)

Piliakalnis II įrengtas atskiroje kalvoje, Prūto ežero V krante, 340 m į P nuo Pūškų piliakalnio I (UK 21515). Aikštelė ovali, pailga ŠV–PR kryptimi, 40 m ilgio, 14 m pločio. Jos Š pakraštyje buvęs pylimas sunaikintas didžiulės duobės. 2 m žemiau aikštelės šlaituose piliakalnį juosė supiltas pylimas ir abipus jo iškastas griovys (išorinis tik nuo aukštumos pusės), kurie geriausiai išlikę PV šlaite. Čia griovys I yra 5 m pločio ir 1 m gylio, už jo supiltas pylimas 5 m pločio ir 0,8 m aukščio, išorėje iškastas 2 m pločio ir 0,3 m gylio griovys II. Šie gynybiniai įrenginiai ŠR šlaite virto 3 m pločio terasa, esančia irgi 2 m žemiau aikštelės. Šlaitai statūs, 15–23 m aukščio, PR šlaitas nuožulnus, 4 m aukščio (38 pav.). Piliakalnis labai nukentėjęs nuo arimo, P šlaitas dirbamas ir dabar. Aikštelės PR krašte buvusį pylimą sunaikino apie 3,5 m skersmens iki 0,7 m gylio sprogimo duobė, pylimo II R pusę nukasė karjeras. PV šlaite viršutinėje dalyje ir ŠR terasoje išlikęs juodas kul-

38 pav. Pūškų piliakalnis II. E. Naujalio brėž.

Fig. 38. Pūškos II hillfort.

tūrinis sluoksnis, rasta lipdytinės lygios ir brūkšniuotosios keramikos (39 pav.), gyvūno kauliukas, degusių akmenų.

Piliakalnis apaugęs lapuočiais medžiais su krūmų pomiškiu, datuojamas I tūkst. pr. Kr.–I tūkst. pradžia. Jo vietą vasario 24 d. identifikavo E. Naujalis, buvimas vietoje patvirtintas balandžio 18 d.

Salos, Rokiškio r., Kamajų sen.
(55.7961246, 25.3432062)

Piliakalnis įrengtas griovų suformuotame aukštumos kyšulyje į Jaros (Šetekšnos) slėnį, 400 m į R nuo jos kairiojo kranto. Aikštelė keturkampė, pailga ŠR–PV kryptimi, 18 m ilgio, 30 m pločio. Jos ŠR pakraštyje supiltas 2 m aukščio ir 17 m pločio pylimas, kurio išorinis 1 m aukščio šlaitas leidžiasi į 7 m pločio ir 0,2 m gylio griovį kiek kylančiu į V pusę dugnu. Šlaitai statūs, 12 m aukščio (40 pav.). Piliakalnio aikštelės PV dalis (ne mažiau pusės) nukasta karjero, molingas šlaitas į jį eroduoja (41 pav.). Pylimo Š dalyje iškasta keturkampė 4x2 m dydžio duobė, kita keturkampė 2x1,5 m dydžio duobė iškasta aikštelės Š dalyje (abi primena nelegalių archeologinių tyrimų vietas). Aikštelės P kraštas suardytas įrengiant įvažiavimą į karjerą. Aikštelėje yra apie 40 cm storio kultūrinis sluoksnis, rasta apžiestos keramikos

39 pav. Lipdytinė brūkšniuotoji ir lygi keramika iš Pūškų piliakalnio II. G. Zabielos nuotr.

Fig. 39. Hand-built brushed and smooth pottery from Pūškos hillfort II.

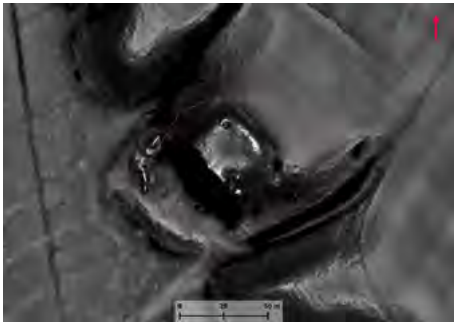

40 pav. Salų piliakalnis. E. Naujalio brėž.

Fig. 40. Salos hillfort.

41 pav. Karjero nuardytas Salų piliakalnis iš V 2022 03 26. G. Zabielos nuotr.

Fig. 41. Salos hillfort, which has been badly damaged by a quarry, as seen from the W on 26 03 2022.

42 pav. Apžiesta keramika iš Salų piliakalnio. G. Zabielos nuotr.

Fig. 42. Partly thrown pottery from Salos hillfort.

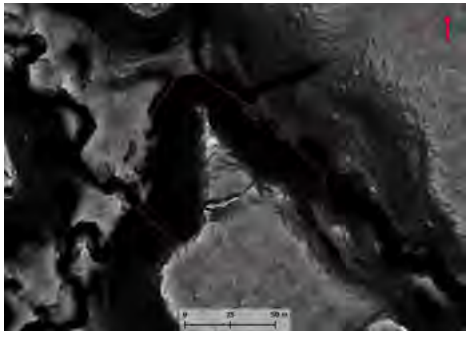

43 pav. Smiltynų piliakalnis. E. Naujalio brėž.

Fig. 43. Smiltynai hillfort.

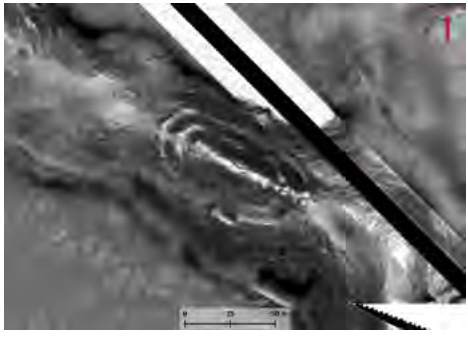

44 pav. Strilungių piliakalnis. E. Naujalio brėž.

Fig. 44. Strilungiai hillfort.

(42 pav.), 80 cm gylyje iš eroduojančio šlaito kyšo žmogaus kaulai.

Piliakalnis apaugęs jaunomis eglėmis, datuojamas I tūkst.–II tūkst. pradžia. Jo vietą kovo 10 d. identifikavo E. Naujalis, buvimas vietoje patvirtintas kovo 26 d.

Smiltynai, Kauno r., Lapių sen. (54.9701032, 23.9697987)

Piliakalnis įrengtas aukštumos kyšulyje Lapienės upelio dešiniajame krante, santakoje su bevardžiu upeliu, Staviščių miško PV dalyje. Aikštelė trikampė, pailga ŠV–PR kryptimi, 51 m ilgio, 33 m pločio PR krašte. Čia supiltas 0,8 m aukščio ir 6 m pločio lenktas pylimas, kurio išorinis 1 m aukščio šlaitas leidžiasi į 4 m pločio ir 0,3 m gylio griovį. Šlaitai statūs, 12 m aukščio, erodavę (43 pav.).

Piliakalnis apaugęs lapuočiais medžiais, datuojamas I tūkst. Jo vietą balandžio 9 d. identifikavo Gytis Juodėnas, buvimas vietoje patvirtintas balandžio 24 d.

Strilungiai, Ignalinos r., Rimšės sen. (55.3874868, 26.5390722)

Piliakalnis įrengtas kalvagūbrio vidurinėje dalyje, Lisiškės I pelkės ŠR krante, 180 m į ŠV nuo Lietuvos–Baltarusijos sienos. Aikštelė keturkampė, pailga ŠV–PR kryptimi, 38 m ilgio, 6 m pločio, nelygiu viršumi. Ji buvusi apjuosta 3 pylimų ir tarp jų buvusių griovių žiedais, kurie statesniuose šoniniuose šlaituose virtę terasomis. Geriausiai gynybiniai įtvirtinimai išlikę piliakalnio PV dalyje. Čia aikštelės PV pakraštyje supiltas 7 m pločio ir 0,3 m aukščio pylimas I, kurio išorinis 2 m aukščio šlaitas leidžiasi į 2 m pločio ir 0,5 m gylio griovį I, už kurio supiltas 1,5 m aukščio ir 8 m pločio pylimas II išoriniu 2 m aukščio šlaitu. Už jo iškastas 2 m pločio ir 1 m gylio griovys II, už jo supiltas 1 m aukščio ir 7 m pločio pylimas III. Aikštelės ŠV krašte pylimo nematyti, 1,5 m žemiau aikštelės ŠV šlaite supiltas 7 m pločio ir 0,5 m aukščio pylimas II, 3,5 m žemiau aikštelės – 0,5 m aukščio ir 7 m pločio pylimas III išoriniu 1,5 m aukščio šlaitu. Pylimai II–III ir grioviai I–II šoniniuose šlaituose virtę terasomis: terasa I (pylimo II tąsa)

45 pav. Strilungių piliakalnis iš ŠR 2022 04 18. G. Zabielos nuotr.

Fig. 45. Strilungiai hillfort, as seen from the NE on 18 04 2022.

yra 2,5 m žemiau aikštelės, 1 m pločio; terasa II (pylimo III tąsa) yra 5 m aukščiau pelkės, 1 m pločio. PV šlaite yra 3 terasų žymės, kurių pirmoji 3,5 m žemiau aikštelės, kitos dvi – 6 ir 8 m aukščiau pelkės. Šlaitai statūs, iki 12 m aukščio (44, 45 pav.). Aikštelė kiek iškasinėta duobėmis, apardyta seniau per ją ėjusio kelio.

Piliakalnis apaugęs pušimis su jaunų beržų pomiškiu, datuojamas I tūkst. pr. Kr.–I tūkst. pradžia. Jo vietą vasario 24 d. identifikavo E. Naujalis, buvimas vietoje patvirtintas balandžio 18 d.

Šulpetriai, Skuodo r., Ylakių sen. (56.2571675, 21.8188465)

Piliakalnis įrengtas aukštumos kyšulyje Luobos upelio dešiniajame krante, santakoje su bevardžiu upeliu. Aikštelė keturkampė, pailga ŠV–PR kryptimi, 57 m ilgio, 35 m pločio. Jos ŠV krašte supiltas 1 m aukščio 9 m pločio lenktas pylimas I, kurio išorinis 1 m aukščio šlaitas leidžiasi į 5 m pločio terasą, už kurios supiltas 0,2 m aukščio ir 3 m pločio pylimas II išoriniu 0,3 m aukščio šlaitu. Šio pylimo išorėje iškastas 2,5 m pločio ir 0,2 m gylio griovys. Šlaitai statūs, 10 m aukščio, erodavę (46 pav.). Pylimo V krašte iškasta 3 m skersmens iki 0,5 m gylio duobė. P šlaitas ardomas žvėrelių urvų.

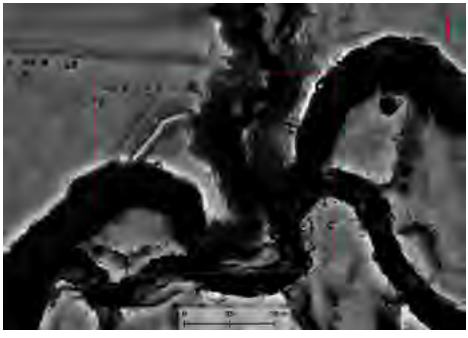

46 pav. Šulpetrių piliakalnis. E. Naujalio brėž.

Fig. 46. Šulpetriai hillfort.

Priešpilis (56.257166, 21.819690) yra 30 m į R nuo piliakalnio, kitapus bevardžio upelio. Aikštelė trapecinė, pailga Š–P kryptimi, 21 m ilgio, 9 m pločio P krašte, 15 m pločio Š krašte. Jos Š krašte supiltas 0,5 m aukščio ir 5 m pločio pylimas, kurio išorinėje pusėje iškastas 3 m pločio ir 0,5 m gylio griovys. Priešpilio P šlaitas erodavęs.

Piliakalnis ir priešpilis apaugę lapuočiais medžiais su lazdynų pomiškiu, datuojami I tūkst.–II tūkst. pradžia. Jo vietą kovo 24 d. identifikavo E. Naujalis, buvimas vietoje patvirtintas balandžio 23 d.

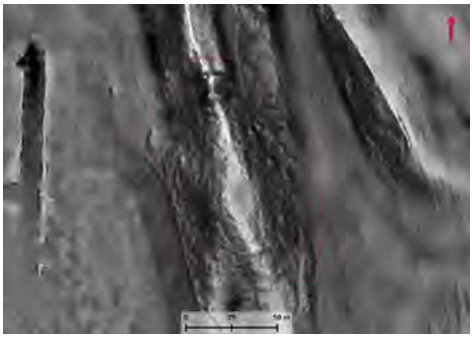

47 pav. Švilpiškio piliakalnis. E. Naujalio brėž.
Fig. 47. Švilpiškis hillfort.

Švilpiškis, Rokiškio r., Obelių sen. (55.9122743, 25.9246107)

Piliakalnis įrengtas atskiros kalvos – ožnugario P dalyje. Aikštelė ovali, pailga Š–P kryptimi, 82 m ilgio, 18 m pločio. Jos Š pakraštyje supiltas 10 m pločio ir 1,5 m aukščio pylimas I, kurio išorinis 2 m aukščio šlaitas leidžiasi į 2 m pločio ir 0,5 m gylio griovį, už kurio supiltas 1 m aukščio ir 8 m pločio pylimas II išoriniu 1 m aukščio šlaitu. Šlaitai vidutinio statumo, iki 13 m aukščio (47, 48 pav.). Piliakalnis apardytas arimų (dar neseniai buvo dirbamas, P šlaitas ariamas), pylimai per vidurį nuskleisti čia įrengto kelio – greičiausiai padarytų elektrikų, nes aikštelės ŠR kampe stovi veikiančios elektros linijos elektros stulpas. P šlaitas dirbamas ir dabar. PV šlaitas kiek nukastas karjero.

Piliakalnis dirvonuoja, vietomis apaugęs paskirais lapuočiais medžiais. Jis datuojamas I tūkst. Piliakalnį vasario 24 d. identifikavo E. Naujalis, buvimas vietoje patvirtintas kovo 5 d.

Tarasiškė, Ignalinos r., Dūkšto sen. (55.5333455, 26.3959724)

Piliakalnis įrengtas atskiroje kalvoje, pelkės ir ežerėlio P krante. Aikštelė pusiau ovalios formos, pailga ŠV–PR kryptimi, 66 m ilgio, 46 m pločio PR dalyje ir 24 m ŠV dalyje, nelygiu viršumi, iki 2 m iškylančia PR dalimi. Jos ŠV pakraštyje supiltas 14 m pločio ir 1,5 m aukščio pylimas I, kurio išorinis 2 m aukščio šlaitas lei-

48 pav. Švilpiškio piliakalnis iš oro (V) 2022 04 18. G. Zabielos nuotr.
Fig. 48. Švilpiškis hillfort, overhead view (from the W) on 18 04 2022.

džiasi į 8 m pločio ir 1,5 m gylio griovį plokščiu 4,5 m pločio dugnu. Už šio griovio supiltas 0,5 m aukščio ir 3,5 m pločio pylimas II išoriniu 0,5 m aukščio šlaitu. Už šio pylimo toliau į ŠV yra 5 m pločio lygi vieta, užsibaigiant 15 m pločio ir 2 m gylio grioviu 4 m pločio dugnu. Šlaitai statūs, 13–16 m aukščio (49, 50 pav.). Piliakalnis apardytas 2021 m. jį suariant ir į vagas pasodinant berželius. Aikštelėje ir šlaitų viršutinėje dalyje yra tamsus kultūrinis sluoksnis, kuriame rasta lygiosios ir brūkšniuotosios keramikos (51 pav.).

Piliakalnis dirvonuoja, Š šlaitas apaugęs beržais. Jis datuojamas I tūkst. Piliakalnį vasario 24 d. identifikavo E. Naujalis, buvimas vietoje patvirtintas kovo 5 d.

Tribilai, Vilniaus r., Rukainių sen. (54.60171, 25.606865)

Piliakalnis įrengtas atskiroje kalvoje Gurelių miško Š dalyje. Aikštelė keturkampės formos, pailga Š–P kryptimi, 65 m ilgio, 35 m pločio,

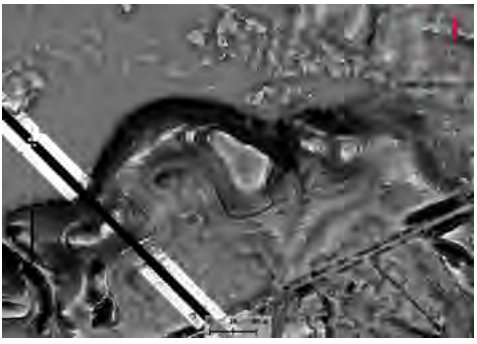

49 pav. Tarasiškės piliakalnis. E. Naujalio brėž.

Fig. 49. Tarasiškė hillfort.

51 pav. Lipdytinė lygi ir brūkšniuotoji keramika iš Tarasiškės piliakalnio. G. Zabielos nuotr.

Fig. 51. Hand-built smooth and brushed pottery from Tarasiškė hillfort.

50 pav. Tarasiškės piliakalnis iš oro (V) 2022 04 18. G. Zabielos nuotr.

Fig. 50. Tarasiškė hillfort, overhead view (from the W) on 18 04 2022.

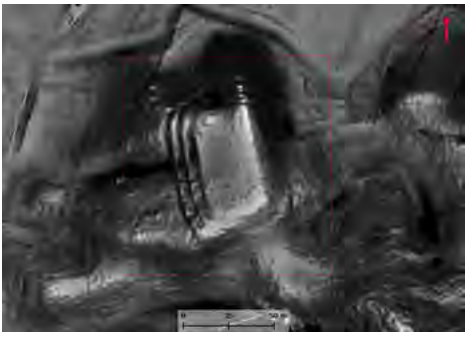

52 pav. Tribilų piliakalnis. E. Naujalio brėž.
Fig. 52. Tribilai hillfort.

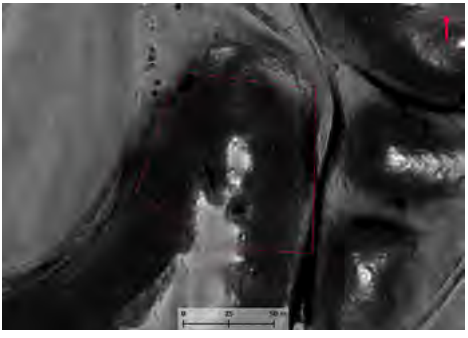

53 pav. Užunvėžių piliakalnis. E. Naujalio brėž.
Fig. 53. Užunvėžiai hillfort.

labai nelygiu viršumi, iki 5 m žemesne ŠV dalimi. Jos P ir V pakraščiuose iškastas 3 m pločio ir 1 m gylio nuo aikštelės griovys I ir supiltas 0,5 m aukščio ir 4 m pločio pylimas I, kurio išorinis 1,5 m aukščio šlaitas leidžiasi į 3 m pločio ir 0,5 m gylio griovį II. Už šio griovio supiltas 0,8 m aukščio ir 4 m pločio pylimas II išoriniu iki 2 m aukščio šlaitu, besileidžiančiu į 1 m pločio ir 0,2 m gylio griovį. Š ir R šlaitai statūs, V – vidutinio statumo, P nuolaidus, 4 (P) – 15 m aukščio (52 pav.). Piliakalnis apaugęs pušimis. Aikštelės Š kraštas su įtvirtinimais apardytas kvartalinės linijos.

Piliakalnis dirvonuoja, vietomis apaugęs paskirais lapuočiais medžiais. Jis datuojamas I tūkst. (?). Piliakalnį kovo 10 d. identifikavo E. Naujalis, buvimas vietoje patvirtintas kovo 26 d.

Užunvėžiai, Anykščių r., Kurklių sen.
(55.4332569, 25.1602766)

Piliakalnis įrengtas aukštumos kyšulyje. Aikštelė apvali, 17 m skersmens. Jos P krašte supiltas 1 m aukščio 12 m pločio ir 12 m ilgio pylimas, už kurio iškastas 13 m pločio ir 1,5 m gylio griovys. Šlaitai statūs, iki 20 m aukščio (53 pav.). Piliakalnio pylimo R kraštas nukastas, griovys per vidurį užlygintas.

Į P nuo piliakalnio yra *priešpilis* trapecijos formos 20 m ilgio aikštele, orientuota irgi Š–P kryptimi. Jos plotis Š dalyje 32 m, P – 37 m. P pusėje nuo aukštumos priešpilis bus atskirtas 10 m pločio iki 1 m gylio grioviu, geriau išlikusiu tik ties šlaito riba. Priešpilis ilgai buvo ariamas, jo gynybiniai įrenginiai faktiškai sunaikinti.

Piliakalnis ir priešpilis apaugę mišriu mišku su krūmų pomiškiu. Jis datuojamas I tūkst.–II tūkst. pradžia. Piliakalnį kovo 10 d. identifikavo E. Naujalis, buvimas vietoje patvirtintas kovo 26 d.

Vangelonys, Alytaus r., Nemunaičio sen.
(54.2699513, 24.0029056)

Piliakalnis įrengtas 2–4 (R) m aukščio kalvoje nuolaidžiais šlaitais, esančioje 100 m į R nuo Nemuno dešiniojo kranto, Noškūnų miško Š dalyje. Aikštelė apvali, 9 m skersmens, apjuosta 1,2 m aukščio ir 8 m pločio pylimu 2 m aukščio išoriniu šlaitu (54 pav.).

Piliakalnis apaugęs spygliuočiais, datuojamas I tūkst. (?). Jo vietą vasario 8 d. identifikavo E. Naujalis, buvimas vietoje patvirtintas balandžio 3 d.

Voniškės, piliakalnis II, Varėnos r., Jakėnų sen.
(54.3923999, 24.5863174)

Piliakalnis įrengtas atskiroje pelkėtos

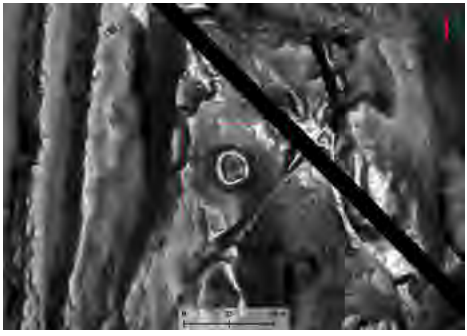

54 pav. Vangelonių piliakalnis. E. Naujalio brėž.
Fig. 54. Vangelonys hillfort.

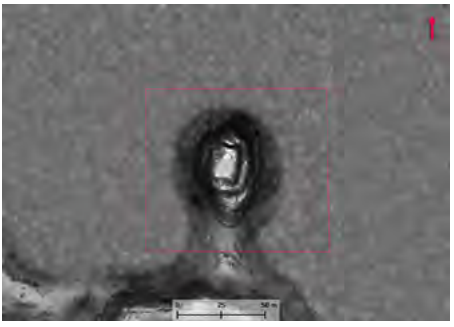

55 pav. Voniškių piliakalnis II. E. Naujalio brėž.
Fig. 55. Voniškės II hillfort.

žemumos apjuostoje (iškyrus P pusę) kalvoje, Burbonių miško centrinėje dalyje, 200 m į PV nuo Voniškių piliakalnio I (UK 22953). Aikštelė keturkampė, pailga Š–P kryptimi, 16 m ilgio, 14 m pločio. Ją 1 m žemiau aikštelės juosia 3,5 m pločio terasa. Jos P krašte supiltas 0,1 m aukščio ir 3 m pločio pylimas I, kurio išorinis 1 m aukščio šlaitas leidžiasi į minėtą terasą, kuri čia virsta 1,5 m pločio ir 0,2 m gylio grioviu I ir už jo supiltu 0,2 m aukščio ir 3 m pločio pylimu II. Pastarojo išorinis 1 m aukščio šlaitas leidžiasi į 2 m pločio ir 0,2 m gylio griovį II, už kurio yra nuolaidus 2 m aukščio šlaitas. Šlaitai vidutinio statumo – statūs, 6 m aukščio (55 pav.). Aikštelės Š galas suardytas čia iškastos duobės ir iš jos išmestų žemių kauburio.

Piliakalnis apaugęs jaunais berželiais, datuojamas I tūkst. pradžia. Jo vietą vasario 8 d. identifikavo E. Naujalis, buvimas vietoje patvirtintas balandžio 3 d.

Žlibinai, Plungės r., Žlibinų sen.
(55.877893, 21.999913)

Piliakalnis įrengtas aukštumos kyšulyje Sausdravo upelio dešiniajame krante (dabar Žlibinų tvenkinys), santakoje su bevardžiu upeliu. Aikštelė trikampė, pailga ŠR–PV kryptimi, 50 m ilgio, 31 m pločio ŠR krašte. Čia supiltas 1,5 m aukščio ir 14 m pločio pylimas, kurio

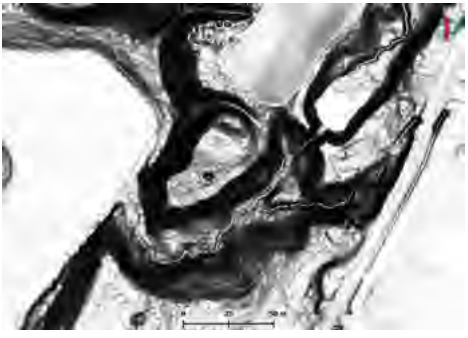

56 pav. Žlibinų piliakalnis. E. Naujalio brėž.
Fig. 56. Žlibinai hillfort.

išorinis 3 m aukščio šlaitas leidžiasi į 7 m pločio ir 2 m gylio griovį. Aikštelės dalis ties pylimu 8 m plotyje yra iki 0,8 m žemesnė už likusią jos dalį – iš čia imtos žemės pylimui. Šlaitai statūs, 11 m aukščio (56 pav.).

Piliakalnis apaugęs lapuočiais medžiais su krūmų pomiškiu, datuojamas I tūkst.–II tūkst. pradžia. Jo vietą kovo 21 d. identifikavo Klaidas Perminas, buvimas vietoje patvirtintas balandžio 23 d.

Per metus identifikuoti 38 nežinomi piliakalniai akivaizdžiai paliudijo tai, kad Lietuvos teritorijoje jų buvo daug ir kad archeologinis šalies paveldas dar nėra pakankamai žinomas. Nežinomų piliakalnių paieška bus tęsiama.

Unknown hillforts discovered in 2022

The use in 2022 of new LiDAR data

(E. Naujalis) in Lithuania led to the identification of 38 unknown hillforts (Fig. 1), which are briefly described by giving their location, succinct data about the enclosure, defensive installations, condition (Figs. 12, 16, 23, 31, 36, 41, 45, 48, 50), finds (Figs. 4, 18, 20, 32, 37, 39, 42, 51), dating, and the precise time of their discovery (other individuals pointed out 7 hillforts). Because the majority of the newly discovered hillforts are in forests, only their LiDAR images are given in the illustrations (source: digital spatial laser scanning points data of the spatial data set of the territory of the Republic of Lithuania Lidar_DR_LT © National Land Service under the Ministry of the Environment, 2019–2021) (Figs. 2, 3, 5–12, 13–15, 17, 19, 21, 22, 24–30, 33–35, 38, 40, 43–45, 46, 47, 49, 52–56).